

Auditorijas pienākums nīst politiķus: verbālā agresivitāte portālos latviešu un krievu valodā (2013–2014)

Anda Rožukalne

*Rīgas Stradiņa universitāte,
Komunikācijas fakultāte,
Komunikācijas studiju katedra, Latvija*

Ievads. Interneta mediju auditorijas iespēja momentā reaģēt uz piedāvāto saturu un interneta mediju ierobežotās iespējas to kontrolēt ienesu interaktīvās komunikācijas saturā arī naidīgus un agresīvus izteikumus. Verbālā agresivitāte izpaužas kā vērtējumi un viedokļi par ziņās pieminētajām personām, tie atspoguļo auditorijas noskaņojumu un ietekmē citus interneta mediju lietotājus, atstājot iespaidu uz sabiedrisko domu. Viena no visagresīvāk komentētajām tēmām ir politika. Arī ar RSU Komunikācijas studiju katedrā izveidotā interneta komunikācijas analīzes rīku – Interneta agresivitātes indeksu – veiktie Latvijas interneta portālu komentāru pētījumi rāda, ka komentētāju verbālā agresivitāte 30% gadījumos attiecas uz politiķiem.

Darba mērķis. Pētījuma mērķis ir noskaidrot interneta auditorijas reakciju uz aktuālām, ar politiskajiem notikumiem saistītām ziņām, analizējot agresivitātes līmeni un agresīvāko komentētāju uzvedību (2013. gadā un 2014. gadā), kā arī salīdzināt auditorijas attieksmi portālu “Delfi”, “Apollo” un “Tvnet” latviešu un krievu versijās.

Metodes. Pētījumā izmantotas trīs datu vākšanas metodes: politikas ziņu kontentanalīze, “Interneta agresivitātes indeksa” dati par auditorijas verbālās agresivitātes izpausmēm, dati par interneta portālu lietotāju IP adresēm, pēc kurām var noteikt naidīgo komentāru autoru īpatsvaru, komentēšanas biežumu un agresivitātes līmeni.

Rezultāti, secinājumi. Latviešu un krievu valodā lasošā auditorija līdzīgi reaģē uz portālos publicēto politikas ziņu saturu. Augstāks verbālās agresivitātes līmenis tiek vērtēts populārākajiem Latvijas politiķiem. Sevišķi nikni interneta lietotāji izturas pret politiķem sievietēm. Ja vīrieši politikā tiek kritizēti par saviem izteikumiem un viedokļiem, tad sievietēm uzbrūk par viņu izskatu, raksturu, vecumu, izvēlēto apģērbu. Tas liecina par noturīgu naidīgas komentēšanas paradumu, kura rezultātā auditorija demonstrē izteiktu atrašanos t. s. pseidosabiedriskās domas pozīcijās, ko raksturo iracionalitāte un nespēja izprast politikas procesus. Šī situācija daļēji ir saistīta ar portālu satura veidošanas profesionālajām pieejām, ziņu centrā izceļot personības, nevis politikas problēmas, idejas un procesus.